

Žilní vstupy v onkologii – volba mezi PICC a portem

Viktor Maňásek

Komplexní onkologické centrum a Kanylační centrum Nemocnice Agel, Nový Jičín
Společnost pro porty a permanentní katétrů, Praha

Volba adekvátního žilního přístupu v onkologii je zásadní pro optimálně vedenou protinádorovou léčbu, je-li nezbytná parenterální aplikace. Léčba je většinou dlouhodobá, a proto preferujeme zavedení takového žilního přístupu, který nabízí maximum výhod pro daného pacienta. Jde tedy nejen o bezpečné zavedení s přihlédnutím k charakteru a délce plánované léčby, celkovému stavu nemocného včetně komorbidit a stavu žilního systému, ale rovněž o strategii péče o vstup během jeho používání. Stěžejní je edukace nemocného a jeho preference. V praxi řešíme nejčastěji situaci, zda indikovat PICC, anebo venózní port. V některých situacích je indikace konkrétního druhu žilního přístupu jasná, někdy se však možnost výběru obou druhů vstupů překrývají. Nicméně dle definovaných kritérií, zmíněných v textu, jsme schopni preferovat optimální žilní přístup u jednotlivých klinických diagnóz. S ohledem na rozšíření dostupnosti ultrazvuku, navigačních metod a širokého portfolia žilních vstupů i fixačních metod a pomůcek k ošetrovatelské péči máme možnost zajistit nemocného žilním přístupem, který přinese maximální benefit při redukci případných komplikací.

Klíčová slova: protinádorová léčba, PICC, hrudní port, PICC-port, chemoterapie, volba žilního vstupu.

Venous access in oncology – the choice between PICC and port

The choice of an adequate venous access in oncology is essential for an optimally managed anticancer treatment, if parenteral administration is necessary. The treatment is usually longterm with the need to prefer to introduce such a venous access that offers the maximum benefits for the patient. It is not only a matter of safe introduction, taking into account the type and duration of the treatment, the patient's general condition, including comorbidities, and the quality of the venous system, but also a strategy for the care of the venous access device during its use. Education of the patient and his preferences are very important. In practice, we most often deal with the situation of whether to indicate a PICC or a venous port. In some situations, the indication for a specific type of venous access is clear, but sometimes the choice of both types of access overlaps. However, according to the defined criteria mentioned in the text, we are able to prefer the optimal venous access for individual clinical diagnoses. With regard to the expansion of the availability of ultrasound, navigation methods and a wide portfolio of venous access as well as fixation methods and aids for nursing care, we have the opportunity to provide the patient with venous access, which will bring maximum benefit while reducing possible complications.

Key words: anticancer treatment, PICC, chest port, PICC-port, chemotherapy, venous access device choice.

Úvod

Onkologie je oborem, ve kterém je podávání nitrožilních léčiv stěžejní podmínkou

komplexní protinádorové terapie a problematika žilních přístupů je tudíž s touto oblastí medicíny těsně spjata. Většina střednědobých

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Onkologie*. 2025;19(2):91-99
<https://doi.org/10.36290/xon.2025.019>
Článek přijat redakcí: 12. 1. 2025
Článek přijat k tisku: 11. 2. 2025

MUDr. Viktor Maňásek
viktor.manasek@nnj.agel.cz